

REZUMATUL EDIȚIEI

În prima jumătate a anului 2026, economia Republicii Moldova a înregistrat următoarele evoluții principale:

Indicatori macroeconomici: Produsul intern brut a înregistrat o creștere modestă față de semestrul I 2025, susținută de industria prelucrătoare, sectorul energetic, agricultura și comerț, în timp ce informațiile și comunicațiile, construcțiile, tranzacțiile imobiliare și învățământul au exercitat o contribuție negativă. Din perspectiva utilizărilor, aportul pozitiv a provenit din consumul gospodăriilor, consumul administrației publice și exportul net, iar formarea brută de capital fix s-a redus.

Producția industrială a înregistrat o creștere, datorată tuturor celor trei mari activități: industriei extractive, industriei prelucrătoare și sectorului energetic. Producția agricolă globală în gospodăriile de toate categoriile a crescut, determinată atât de sectorul vegetal, cât și de cel animalier. Investițiile în active imobilizate au crescut, fiind finanțate preponderent din surse proprii.

Transportul de mărfuri a avansat considerabil, iar numărul de pasageri transportați a crescut ușor. Turismul organizat a înregistrat o creștere marginală, pe fondul majorării turismului receptor și al celui intern, în timp ce turismul emițător s-a redus.

Inflația și cursul valutar: Indicele prețurilor de consum în semestrul I 2026 a înregistrat o medie de 6,0% f.p.s.a.p. Inflația a încetinit la nivel semestrial, dar a avut o traiectorie ascendentă în interiorul semestrului: rata anuală a crescut de la 4,9% în ianuarie la 6,8% în aprilie-mai și s-a încadrat în intervalul țintei doar în primele trei luni. Evoluția a fost determinată preponderent de scumpirea carburanților pe fondul conflictului din Orientul Mijlociu. Inflația de bază, de 5,2%, s-a menținut sub nivelul IPC, ceea ce indică o inflație prin costuri, generată de șocuri de ofertă, cu riscul propagării lor prin efecte de rundă a doua.

Moneda națională s-a apreciat cu 3,5% față de USD și s-a depreciat cu 3,1% față de EUR. Aprecierea față de USD s-a atenuat treptat și s-a transformat în depreciere din iunie, în timp ce deprecierea față de EUR a rămas stabilă pe tot semestrul.

Politica monetară: BNM a revenit la înăsprirea condițiilor monetare după ciclul de relaxare din anul precedent: rata de bază a fost menținută la 5,00% până în aprilie, apoi majorată la 6,50% în mai și la 7,00% în iunie. Majorările cumulate au inversat și depășit relaxarea anterioară, vizând efectele de rundă a doua și ancorarea anticipațiilor inflaționiste.

Masa monetară: Masa monetară M3 a crescut cu 13,7% f.p.s.a.p., atingând 200 349,1 mil. MDL, cu o deplasare structurală spre depozitele la termen în MDL. Baza monetară a crescut la final de semestru cu 5,7% f.p.s.a.p.. În iulie - august ritmul anual de creștere a încetinit, și această tendință s-a observat și la agregatele monetare M0, M2 și M3. Rezervele oficiale au însumat 5 216 mil. EUR în iunie 2026, în creștere cu 2,9% f.p.s.a.p. și suficiente pentru 5,1 luni de importuri.

Finanțe publice: În semestrul I al anului 2026, evoluția finanțelor publice ale Republicii Moldova a fost caracterizată de creșterea veniturilor bugetare, concomitent cu o dinamică mai accentuată a cheltuielilor, ceea ce a amplificat necesarul de finanțare. Veniturile BPN au însumat 63 332,6 mil. MDL, în creștere nominală de 4,6% f.p.s.a.p., susținută de încasările din impozite și taxe și de contribuțiile și primele de asigurări, în timp ce diminuarea granturilor a limitat extinderea resurselor disponibile.

Cheltuielile bugetare au menținut o orientare predominant socială: protecția socială, învățământul și sănătatea au concentrat 70,8% din total, ceea ce evidențiază prioritatea finanțării serviciilor publice esențiale. Devansarea ritmului de creștere a veniturilor de către cel al cheltuielilor a determinat majorarea deficitului bugetar cu circa 36%, până la 7 828,8 mil. MDL. În ansamblu, evoluțiile analizate indică o presiune crescândă asupra echilibrului bugetar, în condițiile în care finanțarea externă provine predominant de la creditorii multilaterali.

Sectorul bancar: În semestrul I al anului 2026, sectorul bancar al Republicii Moldova a înregistrat o extindere a activității de intermediere financiară, reflectată în creșterea activelor, a creditelor și a

depozitelor. La 30 iunie 2026, activele totale au constituit 202 022 mil. MDL (+15% în termeni anuali), iar portofoliul de credite a avansat cu 21,7%, ritm superior celui al depozitelor, majorarea căroră a fost susținută preponderent de resursele persoanelor fizice. Predominanța depozitelor în lei și reducerea ponderii creditelor în valută străină la 18,91% evidențiază rolul monedei naționale în intermedierea bancară. Profitul cumulat al băncilor a constituit 2 679,5 mil. MDL, în creștere cu 14% față de perioada similară a anului precedent. Totodată, creșterea mai rapidă a expunerii totale la risc a determinat diminuarea ratei fondurilor proprii totale cu 1,28 p.p., până la 24,31%.

Un aspect de monitorizat îl constituie deteriorarea calității portofoliului de credite: soldul creditelor neperformante a crescut cu 40,3%, iar ponderea acestora în totalul creditelor a ajuns la 5,23%, majorarea fiind concentrată preponderent în categoria creditelor substandard. În acest context, menținerea rezilienței sectorului bancar necesită monitorizarea atentă a debitorilor și gestionarea prudentă a riscului de credit.

Sectorul extern: În semestrul I 2026, deficitul contului curent al balanței de plăți a totalizat 1 702,7 mil. EUR, circa 20,6% din PIB, în scădere față de semestrul I 2025. Reducerea s-a datorat majorării excedentului balanței serviciilor și al veniturilor primare, în timp ce deficitul comercial cu bunuri s-a adâncit ușor, iar excedentul veniturilor secundare s-a diminuat. Datoria externă brută a coborât la 56,9% din PIB, deși în termeni nominali a crescut. Soldul net debitor al poziției investiționale internaționale s-a adâncit față de finele anului 2025, ajungând la 36,0% din PIB.

Conform datelor BNS, comerțul exterior cu bunuri a înregistrat creșteri atât la exporturi (+12,5%), cât și la importuri (+6,5%), iar deficitul comercial s-a adâncit până la 3 335,2 mil. EUR. Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi a crescut la 33,1%. UE a rămas principala destinație a exporturilor și principalul furnizor de importuri. Transferurile bănești din străinătate prin intermediul băncilor au crescut cu 25,3%, cu o proveniență preponderentă din statele UE.

Sectorul antreprenorial: În anul 2025, dinamica demografiei întreprinderilor a fost marcată de un nivel simțitor al înregistrărilor de firme noi, dar și de persistența unui sold net negativ. Potrivit datelor Agenției Serviciilor Publice, în anul 2025 au fost înregistrate 9.808 întreprinderi noi (+11,7% față de 2024), fiind atins maximul perioadei 2019–2025. În paralel, radierile s-au diminuat la 10.309 unități (–8,4% față de 2024). Deși soldul net s-a îmbunătățit comparativ cu deficitul de –2.474 unități din 2024, acesta a rămas negativ (–501 unități). Acest rezultat arată că restrângerea bazei de întreprinderi active continuă, iar reducerea radierilor reflectă mai degrabă o temperare după vârful proceselor administrative din 2024 decât un semnal de revigorare economică durabilă.

Piața forței de muncă: Populația ocupată în S. I 2026 a constituit 835,20 mii persoane, în creștere cu 8,6% f.p.s.a.p. Rata de ocupare a atins valoarea de 43,8%, înregistrând o creștere cu 4,9 p.p. f.p.s.a.p. Totodată, numărul șomerilor a ajuns la 80,60 mii persoane, înregistrând o creștere de 2,3 ori f.p.s.a.p., iar rata șomajului a crescut cu 4,5 p.p., ajungând la 8,9%. Dinamica reflectă în mare parte un efect statistic, generat de noul plan de sondaj (EMDOS 3) și de raportarea la o populație de referință încă nerevizuită.

Remunerarea muncii și protecția socială: În S. I 2026 câștigul salarial nominal mediu lunar brut în țară a constituit 16441,40 MDL, înregistrând o creștere cu 9,5% f.p.s.a.p. în termeni nominali, iar în termeni reali doar o creștere de 3,3%. El a crescut în mai mare măsură în sectorul real – cu 10,8%, ajungând la 17410,0 MDL, decât în sectorul bugetar – cu 4,4%, ajungând la 13557,60 MDL. Numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială în S. I 2026 a fost de 670,0 mii persoane, micșorându-se cu 0,2% f.p.s.a.p. Mărimea medie a pensiilor a constituit 4808,90 MDL în S. I 2026, în creștere cu 9,2% f.p.s.a.p.